כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

המושיר [פילדמרשל – פ.מ.] טנטאוי הוא המושל הצבאי השני בתולדות מצרים וגיבור שלוש המלחמות

תירגם: אל"ם (מיל.) פסח מלובני – קצין באגף המודיעין.

הבהרות: אלוף (מיל.) אמנון רשף; אל"ם (מיל.) פסח מלובני.

בהתאם להודעה החמישית שפורסמה היום על-ידי המועצה הצבאית העליונה של הכוחות המזוינים המצריים, הפך מחמד חוסיין טנטאוי המושל הצבאי השני של מצרים לאחר מהפכת יולי 1952, לאחר לוואא' [אלוף – פ.מ.] מחמד נג'יב, המפקד הכללי הראשון של הצבא המצרי, וכך נהיה המושיר [פילדמרשל – פ.מ.] טנטאוי למייצגה של רפובליקת מצרים הערבית, כלפי פנים וחוץ.

بموجب البيان الخامس الصادر اليوم عن المجلس الأعلى للقوات المسلحة المصرية، أصبح المشير"محمد حسين طنطاوى" الحاكم العسكرى الثانى لمصر عقب قيام ثورة يوليو1952، بعد اللواء "محمد نجيب" أول قائد عام للجيش المصرى، وبذلك يكون المشير طنطاوى ممثلاً لجمهورية مصر العربية فى الداخل والخارج.

לדברי לוואא' [אלוף – פ.מ.] קמ"ט גימלאי אבראהים עבדאללה, בן אחותו של הנשיא מחמד נג'יב, אשר שירת עם טנטאוי במלחמת 1956, טנטאוי היה לוחם ברמה גבוהה שהצטיין במנהיגות גבוהה וחכמת שדה מאז, מתקופת שירותם בעזה, בשמשו דוגמא למנהיגותו ולכושר הדרכתו.

ويقول اللواء أركان حرب متقاعد إبراهيم على عبد الله ابن شقيقة الرئيس محمد نجيب، والذى خدم مع المشير طنطاوى فى حرب 56، كان طنطاوى مقاتلاً من طراز رفيع، ويتمتع بروح قيادية عالية وعقلية ميدانية منذ وقت مبكر، فى أثناء عملنا فى غزة، فضلاً عن وفائه لقادته ومعلميه.

עם זאת, מעשי הגבורה של המושיר טנטאוי במלחמת אוקטובר לא עניינו את התקשורת, למרות שהיו מן החשובים שהיו ידועים בקרב הכוחות המזוינים, וזאת בשל מקהלת הצבועים שהפכה את הנשיא הקודם, מבארכ, לגיבור היחיד של המלחמה והתעלמה ממעשי הגבורה של המושיר אחמד אסמאעיל, פריק [רב אלוף – פ.מ.] סעד אל-דין שאד'לי, מושיר אחמד בדוי, מושיר ג'מאסי, מושיר מחמד עבד אל-חלים אבו ע'זאלה ואחרים.

أما بطولات المشير طنطاوى فى حرب أكتوبر، فلم يهتم بها الإعلام، رغم أنها من أهم ما قدمت عقول رجال القوات المسلحة، بسبب جوقة النفاق التى جعلت الرئيس السابق مبارك بطلاً وحيداً لحرب أكتوبر، وتجاهلت بطولات المشير أحمد إسماعيل، والفريق سعد الدين الشاذلى، والمشير أحمد بدوى، والمشير الجمسى، والمشير محمد عبد الحليم أبو غزالة، وغيرهم،

אבל מקדם [סא"ל – פ.מ.] חוסיין טנטאוי, מפקד גדוד 16 באותה עת, נטל חלק בקרב החווה הסינית שהיה אחד הקרבות החשובים, שהייתה להם השפעה משמעותית בין אם מהבחינה הטקטית בשדה הקרב, או מהבחינה הפסיכולוגית במלחמה, שכן קרב זה יצר חשיבה צבאית חדשה, אותה מלמדים כיום בכל המכללות והאקדמיות הצבאיות, ואשר מרבית הפרשנים הצבאיים כתבו עליו, ובכללם פרשנים ישראליים.

أما المقدم حسين طنطاوى قائد الكتيبة 16 فى ذلك الوقت، فقد خاض معركة المزرعة الصينية إحدى أهم المعارك التى كان لها تأثير كبير سواء من الناحية التكتيكية على أرض المعركة، أو من الناحية النفسية فى حرب أكتوبر، فلقد أوجدت هذه المعركة فكراً عسكرياً جديداً يجرى تدريسه إلى الآن فى جميع الكليات والمعاهد العسكرية العليا، وكتب عنها أعظم المحللين العسكريين ومن بينهم محللون إسرائيليون.

קרב זה בחווה הסינית הביא, בין היתר, ליצירת חשיבה צבאית חדשה למפקד גדוד 16 מדיוויזיה חי"ר 16 [בפיקוד עמיד (תא"ל) עבד רב אל-נבי – פ.מ.] , הוא המקדם מחמד חוסיין טנטאוי, כמו שגם הבליט את מעשי הגבורה של אנשי גדוד

חי"ר 18, שהיה בפיקודו של מקדם [סא"ל – פ.מ.] אחמד אסמאעיל עטיה, וזה הגדוד אשר הדהים את האויב ושהייה לאנשיו חלק חשוב בהשגת הניצחון בקרב זה.

وأسفرت هذه المعركة عن فكر جديد لقائد الكتيبة 16 من الفرقة 16 مشاة وهو المقدم أركان حرب محمد حسين طنطاوي، كما أبرزت معركة المزرعة الصينية مواقف بطولية عديدة لأفراد الكتيبة 18 مشاة بقيادة المقدم أحمد إسماعيل عطية، وهى الكتيبة التى أذهلت العدو وكان لها دور كبير فى تحقيق النصر بهذه المعركة.

לואא' [אלוף – פ.מ.] קמ"ט אסמאעיל אחמד עטיה, ששימש מפקד גדוד 18 בעת המלחמה בדרגת מקדם [סא"ל- פ.מ.], שיחזר כעבור 35 שנה את זכרונותיו, שהיו זכרונות יפים ומתוקים ביותר, מאחר ופיקד על ההצלחות הרצופות שהשיג הגדוד ואשר בעטיין הצליח למלא את כל המשימות שהוטלו עליו.

ويسترجع اللواء أركان حرب أحمد إسماعيل عطية الذي كان وقت الحرب قائدا للكتيبة 18 مشاة ـ برتبة مقدم ـ ذكريات35 عاما مضت, والتي يصفها بأنها أجمل وأحلي الذكريات, حيث قاد النجاحات المتتالية التي حققتها الكتيبة والتي تمكن خلالها من تنفيذ جميع المهام المكلفة بها.

על-פי דבריו, החל הגדוד את משימותיו ב-6 לאוקטובר בצליחת מכשול המים של תעלת סואץ תוך חצי שעה בלבד, זאת כאשר ההנחה הייתה שהדבר יארך שעה. לאחר מכן החל הגדוד להתקדם מזרחה וסיים את משימתו הראשונה כאשר השתלט על ראשי הגשר הראשונים והדף את התקפות הנגד של האויב שכוונו אליו, במהלכן השמיד 5 מהטנקים שלו, ניתק את מוצב האויב בדוורסואר [מעוז "מצמד" – א.ר.] וכיתר אותו.

يقول ان الكتيبة بدأت مهامها في يوم 6 أكتوبر بعبور المانع المائى لقناة السويس فى نصف ساعة فقط، وكان المفترض أن تعبرها فى ساعة، ثم بدأت الكتيبة فى التقدم باتجاه الشرق وحققت مهامها الأولية باستيلائها على رؤوس الكبارى الأولي، وصد وتدمير الهجمات المضادة التى وجهت إليها، وكانت حصيلة ذلك تدمير 5 دبابات من قوات العدو، وعزل النقطة القوية "بالدفرسوار" وحصارها،

לאחר מכן המשיך הגדוד בפיתוח ההתקפה מזרחה ומילא את המשימה הבאה והיא השתלטות על ראש הגשר הסופי, תוך המשך הדיפת התקפות הנגד של האויב והשמדת כוחותיו.

ثم قامت الكتيبة بتطوير الهجوم فى اتجاه الشرق، وتحقيق المهمة التالية، وهى احتلال رأس الكوبرى النهائي، مع الاستمرار فى صد وتدمير الهجمات المضادة للعدو.

ועל סיפור הקרב החשוב ביותר בו נלחם הגדוד במהלך המלחמה, אמר לואא' עטיה שאזור החווה הסינית, מתחיל את תולדותיו בשנת 1967, שכן אז הוכשרה הקרקע באזור לעיבוד, הוקמו במקום מספר בנינים, נחפרו תעלות והשטחים הוכנו לזריעה, מאחר והשטחים היו מתאימים לחקלאות ברמה גבוהה, והמקום קיבל את השם כפר אל-ג'לאא'

وعن قصة أهم معركة خاضتها الكتيبة خلال الحرب يقول اللواء عطية ان منطقة المزرعة الصينية يرجع تاريخها إلي عام67, حيث تم استصلاح هذه الأرض لزراعتها وتم إنشاء بعض المنازل بها وشقت الترع وقسمت الأحواض لزراعتها,حيث أن هذه المنطقة صالحة للزراعة بدرجة كبيرة وكان يطلق عليها أيضا قرية الجلاء.

הקרב באזור זה החל כאשר האויב הישראלי כילה את כל נסיונותיו לבצע התקפות נגד, נגד ראשי הגשר, והחל לחשוב שיש צורך להגביר את מאמציו מול גזרה מוגדרת, כך שכוחותיו יצליחו להשיג בה הבקעה שתוביל אותם אל ממערב לתעלה. המפקדה הישראלית בחרה לצורך זה לנהל את מאמץ ההתקפה העיקרי שלה בכיוון האגף הימני של ארמיית השדה השנייה, בגזרת דיוויזיית חי"ר 16, ובאופן מוגדר בכיוון ציר טאסה-דוורסואר [ציר "עכביש" – א.ר.]. כך הפכה החווה הסינית יעד להתקפת הכוחות הישראליים על ציר זה בכיוון תעלת סואץ.

وقد بدأت المعركة فى هذه المنطقة عندما استنفد العدو الإسرائيلى جميع محاولاته للقيام بالهجمات والضربات المضادة ضد رؤوس الكباري، فبدأ تفكيره يتجه إلى ضرورة تكثيف الجهود ضد قطاع محدد، حتى تنجح القوات الإسرائيلية فى تحقيق اختراق تنفذ منه إلى غرب القناة، وكان اختيار القيادة الإسرائيلية ليكون اتجاه الهجوم الرئيسى لها فى اتجاه الجانب الأيمن للجيش الثانى الميدانى فى قطاع الفرقة16 مشاة، وبالتحديد فى اتجاه محور "الطاسة والدفرسوار"، وبذلك أصبحت المزرعة الصينية هى هدف القوات الإسرائيلية المهاجمة فى اتجاه قناة السويس على هذا المحور.

לצורך זה ריכזו הכוחות הישראליים את כל אמצעי האש, האוויריים, הטיליים והארטילריים לעבר אזור זה, שהתמקדה על מערכי גדוד 18, כשמטרתם הייתה השמדתו או סילוקו מן המקום בכיוון צפון בכל דרך אפשרית.

وخلال هذه الفترة ركزت القوات الإسرائيلية كل وسائل النيران من قوات جوية وصاروخية ومدفعية باتجاه تلك المنطقة، وكان الهدف من الضرب وخاصة فى مقر تمركز الكتيبة 18 هو تدمير الكتيبة أو زحزحتها عن هذا المكان باتجاه الشمال بأى وسيلة.

כך החל קרב החווה הסינית ב-15 לאוקטובר, כאשר האויב החל בהתקפה מרוכזת במטוסיו במשך כל היום על כל עמדות ומפקדת הגדוד. ההתקפה הייתה מרוכזת ומדוייקת מאד, כך גם עשתה הארטילריה בקוטר 175 מ"מ ארוכת הטווח של האויב, שהנחיתה את אישה בזעם רב במשך כל היום. התקפה זו נמשכה עד שקיעת השמש ולא נפגע בה איש, למעט שלושה חיילים בלבד, וזאת בשל תכנית ההסוואה וההונאה שביצע הגדוד, כאשר לאחר כל תקיפה חלפו מעל האזור מטוסי צילום של האויב ומיד לאחר מכן היה הגדוד כולו משנה את היערכותו למקום אחר, ולכן התקיפות נערכו על העמדות הלא נכונות.

وقد بدأت معركة المزرعة الصينية يوم 15 أكتوبر، حيث قام العدو بهجوم مركز بالطيران طوال اليوم على جميع الخنادق وقيادة الكتيبة، وكان الضرب دقيقاً ومركزاً، كما سلطت المدفعية عيار 175 مم بعيدة المدى نيرانها بشراسة طوال النهار، واستمر هذا الهجوم حتى غروب الشمس، ولم يصب خلال هذا الضرب سوى 3 جنود فقط، وكان ذلك بسبب خطة التمويه والخداع التى اتبعتها الكتيبة، فقبل أى ضربة جوية كانت تحلق طائرات لتصوير الكتيبة، وبعد التصوير مباشرة كانت تنقل الكتيبة بالكامل لمكان آخر فيتم ضرب مواقع غير دقيقة.

בשעה 19:45 בערב אותו היום הגיעו לאוזני הגדוד קולות שרשראות של כמות גדולה של טנקים המגיעים מכיוון טאסה, ובשעה 20:30 החל האויב בהתקפה כוללת ומרוכזת על האגף הימני של הגדוד כשהוא מפעיל בה שלוש חטיבות שריון בכוח של 280 טנקים וכן חטיבת צנחנים ממוכנת, שנעו בשלושה צירים, האחד – בדרך החוף בכיוון צפון [ציר "לכסיקון" – א.ר.], השני - בדרך האספלט הפונה למוצבים בדוורסואר [ציר "נחלה" – א.ר.] והשלישי – זה המקביל לאגמים המרים [? – א.ר.].

אוגדת [במקור דיוויזיית – פ.מ.] אדן [אוגדה 162 – א.ר.], לה היו 300 טנקים, ואוגדת מגן [אוגדה 252 – א.ר.], לה היו 200 טנקים ועוד חטיבה ממוכנת, סייעו להתקפה עד להשגת השליטה. חטיבת רשף [חטיבה 14 – א.ר.] תוגברה בגדוד

טנקים [גדוד 407/600 – א.ר.], גדוד ממוכן [יחידה 424? – א.ר.] וגדוד ממוכן עצמאי [? – א.ר.] וכך כלל הכוח ארבעה גדודים משוריינים, גדוד סיור משוריין ועוד שלושה גדודי חי"ר ממוכן, שהיוו את מחצית כוח שרון.

وفى الساعة الثامنة إلا الربع مساء نفس اليوم، ترامت إلى أسماع الكتيبة أصوات جنازير الدبابات بأعداد كبيرة قادمة من اتجاه الطاسة، وفى الساعة الثامنة والنصف قام العدو بهجوم شامل مركز على الجانب الأيمن للكتيبة مستخدما 3 لواءات مدرعة بقوة 280 دبابة ولواء من المظلات ميكانيكى عن طريق 3 محاور، الأول علي طريق الشط واتجاه الشمال, والثاني علي طريق الأسفلت المتجه إلي النقاط القوية بالدفرسوار, والأخير علي المدق الموازي للبحيرات المرة. وكانت فرقة أدان القائد الإسرائيلى مكونة من 300 دبابة، وفرقة "مانجن" القائد الإسرائيلى 200 دبابة ولواء مشاة ميكانيكي، وتم دعمهم حتى يتم السيطرة، وعزز لواء "ريشيف" القائد الثالث بكتيبة مدرعة وكتيبة مشاة ميكانيكى وكتيبة مشاة ميكانيكى مستقلة، وأصبحت بذلك قيادة "ريشيف" 4 كتائب مدرعة وكتيبة استطلاع مدرعة و3 كتائب مشاه ميكانيكى لتشكل نصف قوة شارون.

לואא' עטיה הוסיף ואמר, כי עם כל ריכוז הכוח הזה החל האויב בהתקפתו מכיוון המוצב בדוורסואר, ומכיוון דרך החוף [ציר "לכסיקון" – א.ר.] שבאגף הימני של הגדוד, והקרב שהתפתח נגדו בוצע על-ידי הטנקים המחופרים בעמדות ונשק הנ"ט. כן הועברו למקום שאר הטנקים של פלוגת השריון, אשר מילאה את משימתה בהצלחה כאשר השמידה 12 טנקים לאויב, מבלי שאף אחד מהטנקים שלה נפגע. נבחרה קבוצת צלפים מן הפלוגות, שמנתה 15 טנקים, וזו קודמה יחד עם קצין תצפית וכן מחלקה מיוחדת ועימה לוחמים נושאי מרנטי"ם RPG שנערכה באגף הימני, והם החלו בחילופי אש עם האויב עד שהקרב החריף והפך ללחימה קשה ומתישה שנמשכה כל הלילה עד השעה 06:00 בבוקר שלמחרת. במאמץ זה הושמדו 60 טנקים.

ويقول اللواء أحمد إسماعيل عطية انه مع كل هذا الحشد من القوات، قام العدو بالهجوم من اتجاه النقطة القوية بالدفرسوار, ومن اتجاه طريق الشط علي الجانب الأيمن للكتيبة, وتم الاشتباك معه بواسطة الدبابات المتخندقة، والأسلحة المضادة للدبابات، وتم تحريك باقى سرية الدبابات فى هذا الاتجاه، وقد أدت هذه السرية مهمتها بنجاح باهر، حيث دمرت12 دبابة ولم تصب أى من دباباتنا بسوء، وتم اختيار مجموعة قنص من السرايا التى وبلغت 15 دبابة، وتم دفع أول مجموعة وضابط

استطلاع وضباط السرايا، ثم دفعت الفصيلة الخاصة ومعها الأفراد حاملى "الآر.بي.جي" إلى الجانب الأيمن، وقامت بالاشتباك مع العدو حتى احتدمت المعركة، وصارت قتال متلاحم فى صورة حرب عصابات طوال الليل حتى الساعة السادسة من صباح اليوم التالي، وقد تم تدمير60 دبابة فى هذا الاتجاه.

בשעה 01:00 עם שחר ה-16 לחודש, החל האויב בהתקפה בכיוון גדוד חי"ר 18, אשר הצליח לבלום אותה לאחר שהשמיד 10 טנקים ו-4 זחלמי"ם. לאחר מכן התרחבה ההתקפה לעבר גדוד 16, שהיה ערוך משמאל לגדוד 18, שהיה בפיקודו של מקדם מחמד חוסיין טנטאוי, לאחר שהוא הותקף על-ידי חטיבת צנחנים, בנוסף לחטיבת שריון פחות גדוד.

وفى الساعة الواحدة من صباح يوم 16 أكتوبر، قام العدو بالهجوم فى مواجهة الكتيبة 18 مشاة، وأمكن صد هذا الهجوم بعد تدمير 10 دبابات و4 عربات نصف مجنزرة، ثم امتد الهجوم على الكتيبة 16 الجار الأيسر للكتيبة 18 مشاه، وكانت بقيادة المقدم محمد حسين طنطاوي، بعد الهجوم عليه من لواء مظلى بالإضافة إلى لواء مدرع عدا كتيبة،

כתוצאה מהחלטת מפקד הגדוד נפסקה האש למשך פרק זמן מסויים, ולאחר שהתקבלה ממנו הוראה באמצעות זיקוק, נפתחה אש מכל כלי הנשק של גדוד חי"ר 16 נגד כוחות מתקדמים אלה והקרב נמשך כשעתיים ומחצה עד אור ראשון. בשעות האור הראשונות היה השטח מכוסה בערפל, דבר שסייע לאויב להסיג לאחור את נפגעיו, הרוגים ופצועים, אך לא הצליח לעשות כן לטנקים ולנגמשי"ם שנפגעו, ושהפכו לעמודי עשן שהיתמר מהם גם ביומיים הבאים.

ونتيجة لقرار قائد الكتيبة، تم حبس النيران لأطول فترة ممكنة، وبإشارة ضوئية منه، تم فتح نيران جميع أسلحة الكتيبة 16 مشاة ضد هذه القوات المتقدمة، واستمرت المعركة لمدة ساعتين ونصف الساعة، حتى أول ضوء، وجاءت الساعات الأولى من الصباح مكسوة بالضباب، مما ساعد القوات الإسرائيلية على سحب خسائرها من القتلى والجرحى، ولكنها لم تستطع سحب دباباتها وعرباتها المدرعة المدمرة، والتى ظلت أعمدة الدخان تنبعث منها طوال اليومين التاليين.

אנו יכולים לומר כי גדודי החי"ר 16 ו-18 נשאו בנטל של הקרב הגדול ביותר במלחמת אוקטובר, אשר למרות שלא היה הקרב הגדול ביותר בהיסטוריה החדישה, מבחינת היקף כלי הרק"מ שנטלו בו חלק, היה זה הקרב המשמעותי

כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

ביותר בניצחון מלחמת אוקטובר המפוארת, בו למד האויב הישראלי לקח בל ישכח.

ونستطيع أن نقول بأن قالوا، إن الكتيبة 16 مشاة، والكتيبة 18 مشاة، تحملت عبء أكبر معركة في حرب أكتوبر, وإن لم تكن أكبر معركة فى التاريخ الحديث من حيث حجم المدرعات المشتركة بها، كما كان لهذه المعركة أكبر الأثر فى نصر أكتوبر المجيد، وإعطاء العدو الإسرائيلى درساً لم ولن ينساه.